

Effect vroeg de bestuursvoorzitters van drie beursgenoteerde bedrijven uit de maakindustrie hoe zij hun ondernemingen door deze crisis navigeren. Ruben Wegman van Nedap, Joep van Beurden van Kendrion en Bart Aangenendt van Hydratec vertellen over snel wegvallende omzet en orders, het grote belang van cash en kansen na de crisis.

Nedap had een heel sterke jaarstart. Hoewel de crisis in Azië in januari begon en Europa in maart in volle hevigheid raakte, groeide de omzet het eerste kwartaal nog met 9 procent op jaarbasis. De eerste effecten vallen eigenlijk mee, concludeert topman Wegman dan ook. "Wij hebben een paar jaar geleden onze productie uitbesteed. Een van onze acute zorgen was onze toeleveringsketen. Maar daarmee is het eigenlijk verrassend goed gegaan. Het ging soms met wat kunst en vliegwerk, maar we hebben de afgelopen weken alles kunnen uitleveren."

BRUUT

De onderneming uit Groenlo levert technologische oplossingen aan verschillende sectoren. Aan de detailhandel levert Nedap bijvoorbeeld beveiligingstechnologie. Dit is een sector die hard is

geraakt. "In China en in Hongkong zagen we al eerder dat een aantal grote modeketens hun winkels dicht hadden gedaan. We zien het nu ook in bijvoorbeeld Frankrijk dat in een harde lockdown zit en waar een groot gedeelte van onze activiteiten zit. Daar worden projecten gewoon stilgezet, dat gaat vrij bruto."

De uitzendsector is een ander voorbeeld. Nedap biedt online administratiediensten aan. "De omzet is gebaseerd op het aantal gedeclareerde uren. Het aantal uitzendkrachten neemt af en daarmee onze verdiensten." Er zijn wel tegengestelde bewegingen, voegt Wegman toe. "In een aantal sectoren zagen we het aantal uitzendkrachten juist heel hard omhooggaan. Dat gebeurde met name in de supermarkten en de distributie. Op andere gebieden zoals het maken van vliegtuigmaaltijden zien we het aantal natuurlijk wel heel hard dalen."

Hydratec Industries is een industrieel technologiebedrijf met activiteiten in industriële systemen voor agri en food en in de productie van kunststof onderdelen. In de eerste tak hebben bedrijven moeite om projecten af te ronden doordat wereldwijd veel grenzen dicht zijn. Voor de kunststof tak geldt dat de omzet uit de automobielsector terugloopt. "We hebben stevige marktposities. We zitten wel in de automobielsector, maar die had al een tijdje een probleem. De fabrieken liggen stil, maar die komen echt wel weer terug. Er zijn vast bedrijven die het niet gaan overleven, maar dat geldt niet voor ons", aldus bestuursvoorzitter Aangenendt.

AUTOSECTOR

Bij Kendrion is de automobielsector goed voor grofweg de helft van de omzet. Dat is ook het deel van de activiteiten waar de producent van elektrotechnische

**'HET GING
SOMS MET
WAT KUNST EN
VLEGWERK,
MAAR WE
HEBBEN DE
AFGELOPEN
WEKEN ALLES
KUNNEN
UITLEVEREN'**

**RUBEN WEGMAN
(NEDAP)**

componenten de grootste klap krijgt, vertelt Joep van Beurden. "Aan de industriële kant valt het interessant genoeg mee. Sommige van die activiteiten lopen eigenlijk normaal door, dus dat is mooi voor ons." De industriële tak is net uitgebreid door een overname in Duitsland. Kendrion ziet vooral grote kansen in de markt voor industriële robots. Kleine robots waarmee mensen veilig kunnen samenwerken, zijn sterk in opmars. De onderneming levert de magnetische remmen die nodig zijn om die robots te laten opereren.

KASPOSITIE CRUCIAAL

Veel activiteiten lopen nog door en er komt dus omzet binnen. Toch is de cash, de kaspositie, voor alle drie de bestuurders cruciaal. Daarom schrapten de bedrijven afgelopen weken al het dividend. "We zetten maximaal in op behoud van cash. We doen alles wat we kunnen om ervoor te zorgen dat we zelfs in het meest slechte scenario niet in de liquiditeitsproblemen komen, want dit is een liquiditeitscrisis", zegt Van Beurden. Daarbij maakt Kendrion waar het kan gebruik van de beschikbare overheidsregelingen. "Dan heb je het natuurlijk over arbeidstijdverkorting, die gebruiken we niet alleen voor de productie, maar ook voor verkoop, onderzoek, HR, finance, IT. Mensen zoals ik die daar niet voor in aanmerking komen, accepteren allemaal een vrijwillige salaris-korting. Overal waar we belastingbetalingen mogen uitstellen, doen we dat meteen en we zitten natuurlijk als een bok op de haverkist voor wat betreft ons werkkapitaal."

Dat geldt ook voor Nedap, zegt Wegman. "Het is natuurlijk een hele belangrijke beslissing geweest om het dividend niet uit te keren. Dat heeft ervoor gezorgd dat we veel vet op de botten